

Wywłaszczenie i eksploatacja

28 maja 2011

Izraelska organizacja praw człowieka B'Tselem opublikowała raport krytykujący politykę państwa Izrael w Dolinie Jordanu i rejonie Morza Martwego.

Dolina Jordanu i północna część Morza Martwego stanowią największe rezerwy terenów na Zachodnim Brzegu. Obszar ten obejmuje 1.600 tysięcy dunamów, co stanowi 28,8% Zachodniego Brzegu. W 29 wspólnotach mieszka tutaj 65 tysięcy Palestyńczyków, a dodatkowe 15 tysięcy żyje w dziesiątkach rozproszonych, małych społeczności Beduinów. Na obszarze znajduje się 37 nielegalnych osiedli izraelskich (w tym siedem tzw. "przyczółków osiedli"), w których żyje około 9400 osadników.

Władze Izraela prowadzą na tym obszarze politykę eksploatacji zasobów w stopniu większym niż gdzie indziej na Zachodnim Brzegu. Celem tej polityki jest de facto przyłączenie Doliny Jordanu i północnej części Morza Martwego do państwa Izrael.

PRZEJMOWANIE GRUNTÓW

Izrael używa różnych środków, aby przejąć kontrolę nad większością terenów w okolicy, w następujący sposób:

- tysiące dunamów ziemi należących do uchodźców palestyńskich zostało zagarniętych pod budowę pierwszych kolonii począwszy od 1967 r., co stanowi pogwałcenie rozkazów wojskowych.
- stosując manipulacje prawne Izrael nielegalnie zagarnia kolejne obszary. Obecnie 53,4% powierzchni zostało określone jako "ziemia państwowa" należąca do Izraela (to obszar cztery razy większy niż przed 1967 rokiem)
- 45,7% obszaru zostało uznanych za "zamknięte strefy wojskowe" pomimo, że położone są one obok głównych arterii

komunikacyjnych, osiedli, obszarów rolnych i pól uprawnych

– władze Izraela zamknęły dostęp do 20% obszarów, określając je mianem “rezerwatów przyrody”, chociaż tylko niewielka część z nich została przygotowana dla odwiedzających. Dwie trzecie terenów określanych mianem rezerwatów przyrody stanowią zamknięte strefy wojskowe.

– Izrael zagarnął tereny w północnej części Doliny Jordanu pod budowę muru i umieścił 64 miny przeciwpiechotne w pobliżu drogi biegnącej nad rzeką Jordan

Izrael przejął kontrolę nad 77,5% gruntów i uniemożliwił Palestyńczykom budowę domów, zapór wodnych oraz uprawę ziemi na tych terenach. 12% obszaru (w tym cały północny brzeg Morza Martwego) zagarnięto pod budowę nowych kolonii izraelskich.

Polityka Izraela prowadzi do izolacji społeczności palestyńskiej w okolicy. W ciągu ostatnich dwóch lat, tzw “administracja cywilna”, będąca de facto administracją wojskową wielokrotnie zniszczyła domy Beduinów, choć niektóre z nich zostały wybudowane przed 1967 rokiem.

KONTROLA UJĘĆ WODNYCH

Izrael przejął kontrolę nad większością źródeł wody w okolicy i przeznaczył je mieszkańcom kolonii izraelskich do wyłącznego użytku.

Większość izraelskich odwiertów wody na Zachodnim Brzegu – 28 z 42 wierceń – znajduje się w Dolinie Jordanu. Dostarczają one 32 miliony metrów sześciennych wody rocznie, z czego większość przeznaczona jest dla osadników. 9400 osadników izraelskich zużywa rocznie 45 milionów metrów sześciennych wody pochodzącej z odwiertów, Jordanu, oczyszczalni i sztucznych zbiorników wodnych. Przydział wody do osiedli stanowi niemal jedną trzecią wszystkich zasobów wodnych dostępnych dla 2,5 miliona Palestyńczyków na całym Zachodnim Brzegu.

Izraelska kontrola zasobów wodnych powoduje wysychanie palestyńskich studni, co z kolei prowadzi do spadku ilości wody, która może być wytwarzana z innych studni i źródeł. Ze względu na niedobór wody, Palestyńczycy zostali zmuszeni do przerzucenia się na mniej opłacalne uprawy.

W obszarze administracyjnym Jerycha ilość gruntów użytkowanych rolniczo stanowi najniższy odsetek – 4,7% w porównaniu do średnio 25% w innych prowincjach na całym Zachodnim Brzegu.

Izraelska kontrola większości tych obszarów uniemożliwia równy podział zasobów wodnych oraz dystrybucję wody do Palestyńczyków mieszkających poza tym obszarem.

Odsetek wody zużywanej przez Beduinów jest równoważny ustanowionej przez ONZ minimalnej ilości wody niezbędnej do przetrwania na obszarach objętych katastrofą humanitarną.

OGRANICZENIA W RUCHU

W Dolinie Jordanu władze Izraela ustanowiły 4 punkty kontrolne – Tayasir, Hamra, Ma'ale Efrayim i Yitav. Przez te punkty mogą przejeżdżać jedynie te samochody palestyńskie, które przez żołnierzy izraelskich zostaną zakwalifikowane jako należące do okolicznych mieszkańców. Ograniczenia w przemieszczaniu się poważnie utrudniają życie Palestyńczykom, ponieważ większość placówek edukacyjnych i medycznych, które mają służyć mieszkańcom znajduje się poza tym obszarem.

Izraelska polityka planowania w Dolinie Jordanu uniemożliwia Palestyńczykom budowę i rozwój społeczności. Na przykład izraelski plan dla al-Jiftlik, stanowiącej największe skupisko Palestyńczyków w strefie C (pod całkowitą kontrolą Izraela) zostawia 40% zabudowy wsi poza jej granicami, w wyniku czego wiele domów jest zagrożonych rozbiórką. Plan dla al-Jiftlik stanowi obszar lądowy mniejszy niż ten przygotowany pod zabudowę osiedla izraelskiego Maskiyyot, choć al-Jiftlik ma 26 razy więcej mieszkańców.

Władze Izraela przejęły kontrolę nad większością znanych atrakcji turystycznych w okolicy – nad północnym brzegiem Morza Martwego, Wadi Qelt, jaskiniami Qumran itd. Izrael ogranicza również dostęp turystów do Jerycha, w rezultacie, niewielu turystów odwiedzających miasto spędza tam noc, co powoduje duże straty dla branży turystycznej w mieście.

Izrael umożliwia przedsiębiorcom w Izraelu wykorzystywanie zasobów surowcowych znajdujących się na terenach okupowanych. Firma kosmetyczna Ahava produkuje wyroby kosmetyczne z błota zawierającego wysoką ilość minerałów pochodzącego z północnej części Morza Martwego. Izraelski kamieniołom ulokowany obok osiedla Kokhav Hashahar produkuje materiały budowlane. W Dolinie Jordanu władze Izraela budują oczyszczalnie ścieków oraz wysypiska śmieci przeznaczone do utylizacji odpadów pochodzących z Izraela oraz nielegalnych kolonii.

Prawo międzynarodowe zakazuje tworzenia osiedli oraz eksploatacji zasobów naturalnych na terytorium okupowanym. B'Tselem wzywa Izrael do ewakuacji osiedli, umożliwienia dostępu Palestyńczykom do ich ziem oraz zasobów wodnych. Ponadto władze Izraela muszą usunąć ograniczenia w przemieszczaniu się i umożliwić budowę i rozwój społeczności palestyńskich, jak również skończyć z eksploatacją zasobów naturalnych i zanieczyszczaniem odpadami terytoriów okupowanych.

Tłumaczenie: Aneta Jerska

Pełna treść raportu: www.btselem.org

Źródło: [Kampania Solidarności z Palestyną](#)